

Шорго эл, норумук да рун берр!

47-ше (3279) №,
2016 ий 19 ноябрь,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Лум лумеш, уремьш үжеш!

И. СЕМЕНОВАН фотожо.

Йоча-
влак могай чот куаненыт!
Молан? Лум толмылан! Кенез гоч
пусагыште шогышо ечыштым, издериш-
тым нумал луктын, курыкышко вашкат. Лум
мочорым ненчен модыт. Теве Медведево район
Новый посёлкысо йочасадышке коштыш икшыве-
влак лум орым (крепостыым) ыштеныт (**снимкыш-
те**). Нуно кажне кечын яндар южышко лектыт.
Кызыт уремьште поснак чот шекланыза: игече
вашталтмылан көра йол йымалне яклака. Тазалыклан
энгекым ышташ огыл маньын, ийсусым але лумым
умшашкыда ида нал! Тушто моткок
шуко түрлө микроб уло. Ача-ава-
дан, шкендан кумылдам волташ
огыл маньын, кугырак егын мутшым
колыштса.

Л. ГРИГОРЬЕВА.

Ушанен вучем

Мый кудымшо классыш-
те тунемам. «Ямде лий»
газетым кажне шуматке-
чын изин-кугун вучем.
Кажне лаштыкышым куанен
лудам. Пытартыш страни-
цыже поснак чот келша. Кроссвордлан вашму-
тым кычалаш йоратем.

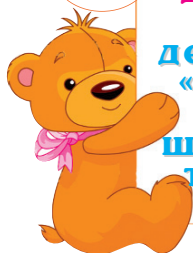
Авам 2017 ийын икымше пелійжыланат
газетлан подпискым ыштен пуэн. Ынде мыят
лотерей модмашке ушнем. Ала иктаж куанда-
рыше пөлекше мыланем логалеш?

Лёня МИХАЙЛОВ.

Морко, Энерсола.

Рек-
ламе

**1-11
декабрьште
подписке
декаде эрта.
«Ямде лий»
газетлан
шулдырак ак
темлалтеш!**

Шкендым арале!

ЮИД отрядын енге-влак – мый, Олеся Алексеева, Екатерина Ямбашева, Антон Кувшинов – «Виден – значит жив» акцияш ушненна. Полицийын старший лейтенантше ДПС инспектор Н.В.Степанов, лейтенант А.О.Смирнов дене пырля Карайден Пётъял яллесе калыкклан светоотражательын күлешлыкше нерген ушештарыше памяткам пуэденна. А кажне тунемшын сумкаштыже але вургемыштыже светоотражатель уло.

Дима ГАВРИЛОВ.

Волжский, Пётъял.

Артист лийнешт

Финн-угор театр-влакын «Май-тул» фестивальышт «Марий Театр Эл» фестивальым почын, 13 спектакльым ончыктеныт. Нунин коклагыч Хант-Манси автоном округысо Казым селагыч толшо театр поснак ойыртемаштын. Тушто утларакше йоча-влак модыт. Сценыш чылан кумыж маскым чиен лектыт. Фестивальыште «Младший брат» спектакльым ончыктышт. 15 ияш Кристина Новьюхова (**снимкыште – канде тувыран**) тыге ойлыш: «Авам «Нумсанг Ёх» йоча этнокультур стойбищыш возен. Тушто театр сменым логалынам. Тиддеч вара театрын шындыме чыла спектакльыште модам». Апшин рольжым модшо Иван Кабаков (**снимкыште – ончылно пурлаште**) сценыш икымше гана шым ияш лектын. Илен-толын, коктынат кугу сценыште модаш шонат.

Л.ГРАНАТОВА ямдылен.

Порылыкым шара

С.Г.Чавайн лумеш Национальный книгагудышто «Юмын закон йоча-влаклан» книга презентацияже эртыш. Тушко мый Сотнур селасе черкын настоятельже иерей Игорь Сапаев дене пырля мийышым. Шочмо мландем нерген почеламутым сылнын лудым, а Сотнур школышто тунемше Илья Тимофеев марий семым шиялтыш дене шоктыш.

Анастасия МИХАЙЛОВА.

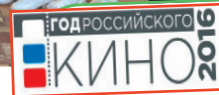
Волжский, Кугу Корамас.

Модыш – полыш

Морко посёлкысо 1-ше номеран йочасадыште «Икшыве-влакым модыш гоч туныктымаш» республиканский семинар эртен (**снимкыште**). Йоча-влак йомакысе герой Онар патыр дене пырля «Йыдал» калык модыш дене модыныт. Марла муреныт, куштенит, почеламутым лудыныт, туштылан вашмутым кычалыныт. Нуным марий йылмылан Инна Валерияновна Алексеева шуманда. Пүртүсым аралыме, шочмо калыкым пагален кушмо йодышлан йочасадыште кугу тўткылык ойыралтеш. Тидым илышыш шындалаш модыш кугун полша.

Т.ВАСИЛЬЕВА.

Марий Элын калык артисткыже Светлана Васильевна СТРОГАНОВА мыняр да могай кинолаште модыш?

Туныктышына
иоратена

Туныктышына Людмила Викторовна Андрееван урокышто каласкалымыжым пеш туткын колыштына. Тудо йодыш-влакым пуэда, ме вашештена. Мӱнгылан заданийым пуа, а ме ыштен толына. Классыштына 15 йоча уло. Таня Кувшинова – отличнице. Евгения Огурцова, Ксения Топорова, Дима Огурцов, Карина Аркатова, Павел Алексеев, Алексей Гаврилов, Диана Осипова да мый «4» да «5» отметкылан тунемына.

Анастасия СТЕПАНОВА, 3-шо класс.
Волжский, Сотнур.

Историйым шергалына

19 ноябрь – Артиллерийын да ракетный войска кечыже. Пайремлан негызым 1942 ий 19 ноябрьште Сталинград воктене 80 минут наре шуйнышо артиллерий луйкалымаш пыштен. Тунам совет войска «Уран» операцийым тунгалын. Йошкар Армию наступленийыш каен. Кугу Отечественный сарыште Сталинград кредалмаш ик эн кугулан, виянлан шотлалтеш.

Почтышто

Ялысе почтышто түрлӧ сатум ужалат. Тыште калык газлан, туллан, вӱдлан оксам тӱла, газет ден журналлан подпискым ышта. Почтальонко Лида Пушкина – шыма, поро ӱдырамаш. Тудо газет ден журнал-влакым мӱнгышкак намиен пуа.

Елена ФЛЕГЕНОВА.
Морко, Коркатово.

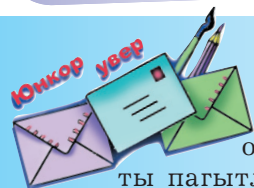
Сылнымутлан шӱмангыт

Руш поэт Михаил Юрьевич Лермонтовын шочмо кечыже лӱмеш Морко йоча книгагудышто конкурс эртен. Чапланыше енын почеламутшо-влакым сылнын лудаш посёлкысо школлаште тунемше-влак погыненыт. **Изольда Яковлева** (4-ше «А» кл., 1-ше шк.), **Антон Алексеев** (3-шо «А» кл., 1-ше шк.), **Павел Кудряшов** (2-шо «Б» кл., 6-шо шк.), **Глеб Николаев** (3-шо «А» кл., 1-ше шк.) сенышыш лектыныт. Туныктышо-влаклан йоча-влакым ямдылымыштлан кугу таум ойлена.

Т.Е.ВЛАДИМИРОВА, библиотекарь.

Шыже чоя, шӱртньӧ, шыде...

Шоналташ гын, шыжым мо дене гына тагастараш ок лий?! Теве йоча-влак, ты пагытлан йывыртен, редакцийыш серышлам колтеныт. Кажне икшыве шыжым шке семынже ужеш. **Морко район Эверсола школышто тунемше Юлия Тимофеева** шыже чодырам йомак тӱня дене тагастарен. Ты школ гычак **Кристина Степанова** «шыже кече пеш койышан да чоя» манын серен. **Волжский район Кугу Корамас гыч Саша Микаков** шыжын саскалан поян улмыжым теве кузе палемден: «Вичкыж пызле чевер-йошкар кичкыж дене лӱнгалта». **Настя Яковлева (Волжский, Кугу Корамас)** шыжын шке вийжым түрлӧ велым ончыктымыжым радамлен. «Шыжын шыде мардежше пушенгыла гыч лышташлам

кӱрышт кышкен.

Кӱшкӧ-кӱшкӧ пӱрдыктен кӱзыктен да мландышке волтен шуэн», – серен **Морко район Коркатово лицейын тунемшыже Ангелина Огнева**. Тиде лицей гычак **Катя Рассанова** пушенгыла гыч лышташ-влакын йоген пытымылан ок коляне. «Куэ – эн чоя пушенге, – манеш тудо. – Айдемын кумылжым шкеж дек савыраш манын, капкылжылан ошо да шем тамган тӱсым пуэн». «Шыже – телылан ямдылалтме жап, – сереныт **Христина Иванова ден Настя Вашке Захарова (Морко, Эверсола)**. – Чыла кундемшытына йӱштӧ теле озаланаш тӱналеш. Тудат тендам куандарыже да сылне зарисовко-влакым возаш кумыландыже.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Куанен лудына

Кажне ег шочеш, кушкеш, шочмо йылмыж дене мутланаш тўналеш. Мыйын шочмо йылмем – марий йылме. Тудо пеш поян. Марла кутгырымым тўткын колыштса, кузе сылнын шокта. Мыняр чапле произведенийым тиде йылме дене возымо!

Мыйын уло книгам, Кажне кечынак лудам. Тусо мотор сўрет-влак Мыланем пешак келшат. **Алина КУЗНЕЦОВА, 8-ше класс.**

Татьяна ИВАНОВА.

Морко, Эверсола.

Йўксавыш

17 сентябрьште

«Ямде лий» газетеш савыкталтше «Кум йолташ» ойлымаш почеш шонкалымаш.

Поро ден осал нерген

Автор порылык да осал нерген серен. Порылык рвезын куанен вашлиймыж гыч коеш, а осал койыш – Барбосын сусыр тупшо гыч.

Настя ГАВРИЛОВА.

***

Ойлымаште, мыйын шонмаште, келшымаш нерген ойдалтеш. Произведений гыч мый келшен да полшен илаш кўлмў нерген пален налым. Нуно еглан эм гай улты.

Карина НИКИТИНА.

***

Илышыште тура савыртышым от вучо, а тудо лиеш. «Илышыште порылыклан ўшанаш кўлеш. Ваш-ваш поро лийман», – манеш автор.

Лиана ПЕТРОВА.

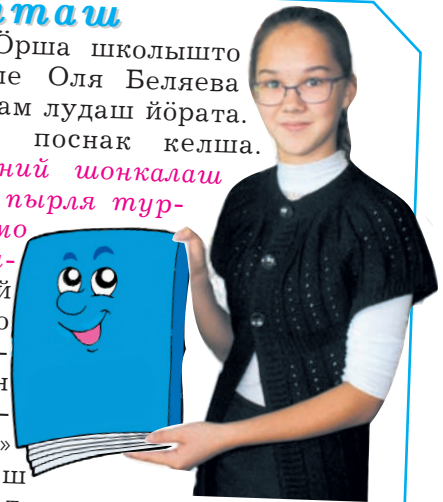
Морко, Коркатово.

Книга – йолташ

Оршанке район Кугу Ёрша школьшто 8-ше классыште тунемше Оля Беляева (снимкыште) изинек книгам лудаш йората. Тудлан детектив жанр поснак келша. «Тыгай сынан произведений шонкалал тарата. Герой-влак дене пырля тургыжланет, умбакыже молыйын кертме нерген шонкалет», – ойла Оля. Марий йылмым тунуктышыжо Зинаида Васильевна Иванова марий сылнымутлан шўманден. «Колумб лудмаш», «Илыше классике» район конкурслашке ушнаш таратен. Ёдыр кок ганажат икымше верыш лектын. «Прозым наизусть тунемаш нелырак, но лудмо годым чон шижмашым келгынак почын пуаш лиеш», – манеш Оля.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Кайыкклан – кочмывер

Мландым

ош лум леведын, игече йўштў. Кайыкклан неле жап толын. Ик кечын пушенгыште кылмен туртын шинчыше кайыкым ужым. Умылышым – кочкашыже нимат уке. Ачам деч кормушкым ышташ полшаш йодым. Тудо ош канистрым пўчкў. Мый тушан кандырам кылдышым да олмапу укшышко сақышым, кинде пудыргым пыштышым. Икмыняр жап гыч тушко ик кайык тольо, вара – весе. Ачам ден авам мыйым мокталтышт. Эрлашыжым йолташем-влакклан каласкалышым.

Никита ШЕМБУЛАТОВ, 5-ше класс.

Кужегер, Конганур.

Конкурсш пырышо паща

Ўчашымаш

Книгаудо омса петырны-мек, кудыжо эн сай манын, книга-влак ўчашаш тўналыныт.

Йомак книга кугешнен кутыра:

– Мый эн онгай книга улам. Садлан йоча-влак мыйым йоратен лудыт.

– Молан тыге шонет? – коклашке

Ойлымаш книга пура. – Мыйымат йоратат. Шукерте огыл савыкталтынам гынат,

шуко йочан кидыштыже лийынам. – Молан ўчашеда? Кажне книга сай. Лудаш йоратыше йоча чыла тўрлў книгам жапла, – манеш Почеламут книга.

Тылеч вара книга-влак каргашымым чарненыт да келшен илаш тўналыныт.

Диана МАЛИНИНА, 6-шо класс. Шернур, Лажъял.

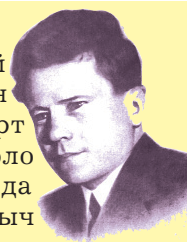

Яныш Ялкайнын
лүмгечыже шуын,
Школьштына таче – чапле пайрем!
Тале Ялкайн, тыйым ме шарнена,
Книгат-влакым куанен лудына.
Юля ЗАЙНИТДИНОВА.

Чорай кундемыште илен
Поэт, писатель, сай пеш ет.
Ялкайн ден(е) калык кугешна,
«Ялкайн!» – чылан ме ойлена.
Пүртүс нерген поэзийже,
Чорайжым чот моктен.
Ойпогым сайын палымыже
Книгажым сылнештен.
Алиса МИКСОНОВА.

Ялкайным моктена

21 октябрьште Я.Ялкайн лүмеш Марий национальный гимназийыште «Ялкайн лудмаш» конкурс эртен. Тушко Пошкырт кундемысе ныл районусо да кок олесе коло кок школ, Благовещенск педколледж да Пүрө олесе университетын филиалже гыч индешле утла тунемше, студент-влак ушнелыт. Ийготышт куд ияш гыч коло кок ияш мартелийын. Чорайысе гимназийын 6-шо классыштыже

Яныш Ялкайн – марий поэт,
Мотор почеламутым возен.
Калык тудым пагала,
Таче мартеат шарна.
Алия АБЗАЛОВА.

тунемше-влак Я.Ялкайлан пөлеклалтше кучык почеламут-влакым возеныт.

А.ЮЗУКБАЕВА.
Пошкырт кундем.

Ямде уроклан

Кугу школна,
йывырталын,
Йоча-влакым вашлиеш.
Теве Витя
у портфельжым
Почылдале куанен
Да тушечын кўлеш погым
Луктын пыштыш
парт ўмбак.

Кумдыкеш
муралмыш онгыр,
Витя ямде уроклан!
Надя ОСИПОВА,
8-ше класс.
**Волжский, Кугу
Корамас.**

24 ноябрьште писатель **Феликс Майоровын**
шочмыжлан – 85 ий

Шинчымашет терге

Кум точко олмеш келшыше мутым але муткылдышым шынде.

- ✓ Ф.В.Майоров Оршанке район ... ялеш шочын.
- ✓ Тудо писатель-классик ... тукымжо гыч.
- ✓ Шымыяш школым пытарымеке, Ф.Майоров ... пашам ыштен.
- ✓ Сылнымутышко икымше ошкылым ... семын ыштен.
- ✓ 1970 ийыште «Марий коммуна» газе-

теш ... икымше ойлымашыже савыкталтын.

- ✓ «М.Шкетан» ... возен.
- ✓ Эн ондак тудо ... журнаlesh савыкталтын.
- ✓ Драматург ... тыгаяк лўман драмын возен.
- ✓ «Ваштар лышташ» ойлымашыжым ... йылмыш ... кусарен.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Марий йылме, мотор йылме,
Мемнам илаш туньктет.
Шочмо ялым, шочмо элым
Йораташ кумьяландет.
Дмитрий ГАВРИЛОВ.
Волжский, Пөтъял.

Сылнымут садвечыште

Марий йылмым да литературым туньктышо Е.В.Григорьева «Марий сылнымут садвечыште» кружокнам вуйлата. Ме тушко йывыртен коштына. Занятийлаште почеламутым, ойлымашым, школ илышна нерген статья, синквейным да тулеч молымат серена. Возымо пашана-влакым газет лаштыклаште ужына да чонна куана. Тений эше Н.Лекайнын 110 ияш лүмгечыже вашеш спектакльым модын ончыкташ шонена.

Елена ГРИГОРЬЕВА,
7-ше класс.

Морко, Шўргыял.
Снимкыште: «Марий сылнымут садвечыште» кружокыш коштышо ўдыр-рвезе-влак.

Шөртньö

Изи годсек кутырем
Шочмо марий йылмем ден.
Жап йорта, кушкам мыят,
Пеленем лиеш тудат.
Шочмо йылме!

Марий йылме!

Сылнешт шого ончыкшат,
Кугеземын пуымо йылме,
Шөртньö гаяк тый улат!
Арнольд ВАСИЛЬЕВ.

В.Смирновын йодышты-
жо-ваккан ваштыт.
Тошто Кретьн, М.Шкетанын,
«Перенге», «Оныкно»,
«Ома-хроникым»,
Г.Гордеев, енкp, Г.Березкин.

Модшо-влак: Коля,
Меран, Рывыж, Маска,
вүдышö-воспитатель,
йоча-влак.

(Марий сем почеш йоча-
влак залыш пурат, пүже-
ныш шинчымт.)

Вүдышö: Салам лийже,
йоча-влак!

Йоча-влак: Салам лийже!

Вүдышö: Йомакым колыш-
таш йоратеда?

Йоча-влак: Йоратена!

Вүдышö: Ала йомак-
шым модын ончыктеда?

Йоча-влак: Ончыктена!

(Йоча-влак «Изи

пöрт» мурым **Йомак**
мурат.)

Изи пöрт

кумда пасушто шога –
Лапка огыл,

күкшö огыл шога.

(Сем почеш Коля писын
толын пура.)

Вүдышö: Коля

пеш писын кудалеш,

Омса пеленак шогалеш.

(Коля омсашке тўжалта.)

Коля: Тыште кö ила?

Вүдышö: Ваштареш
вашмут уке...

Пöрт чапле пеш,

мутат уке.

(Коля пöртым йыр
ончен савырна, көргышкö
пура да ойла.)

Коля: Кодам

тышак илаш,

Ом кай нигуш тораш.

Вүдышö: Пагалыме, Коля!
Тиде пöртеш тыглай кодаш

ок лий, мурым мурыман
але почеламутым лудман.

(Коля почеламутым сем
лудеш. Почеламутым сем
дене сöрастараш лиеш.)

А.Бик «Чодыраште»

(Почеламутым лудмеке,
Коля пöртыш пура да
чайым шолташ шында,
пуракым йүштеш. Йоча-
влак угыч «Изи пöрт»
мурым мурат.)

Йоча-влак: Изи пöрт

кумда пасушто шога –

Лапка огыл,

күкшö огыл шога.

(Сем почеш Меран
толын пура.)

Вүдышö: Пикш гай Меран
чашкер гыч вашка,
Тудат, лүдде,
омсашке тўжалта.

Коля: Меран, пура, пура!

Вүдышö: Меран пöрткөр-
гым ончен савырна да ойла.

Меран: Кодам

тышак илаш,

Ом кай нигуш тораш.

Вүдышö: Ах, писе Меран,
тиде пöртеш тыглай кодаш

ок лий: күлеш мурым

«Изи пöрт»

Муром почеш йочасадлан сценарий

Анатолий ГОЛОВКИНЫН
Болжский, Пöтъял.
сүретше.

муралташ але рўжге куш-
талташ.

Меран öрмалгыш

шкет мураш,

Рывыжым ўжеш полшаш.

Меран: Рывыж, Рывыж,
тол! Муралтена мо?

Рывыж: Муралтена!

(Меран ден Рывыж
мурым мурат.)

«Таче толын пайремна»

(Семже С.Маковын, мутшо
Ю.Исаковын)

(Мурым муралтымек,
пöртыш пура да пүже-
ныш шинчымт, Коля
чайым темкала.)

Вүдышö: Илат пеш веселан
Коля, Рывыж да Меран.

**Весела сем почеш йоча-
влак марла куштат.**

(Угыч «Изи пöрт» муро
сем йонга.)

Изи пöрт

кумда пасушто шога –

Лапка огыл,

күкшö огыл шога.

(Муро почеш Маска
толеш.)

Вүдышö: Ончалза,
пöрт деке Маска толеш,
Тудат омса пеленак
шогалеш.

Маска ваш-ваш

копажым пералта,

Виян омсашке тўжалта.

(Маска омсашке виян
тўжалта.)

Янлык-влак: Маска,
пура, пура!

(Маска пöрт йыр
ончал савырна.)

Маска: Кодам

тышак илаш,

Ом кай нигуш

тораш.

Вүдышö: Маска, Маска!

Тиде изи пöртеш тыглай
кодаш ок лий. Күлеш

модын моштыметым
ончыкташ.

Маска: Йоча-влак, пол-
шыза мылам!

(Мурсем почеш йоча-
влак чумыргат. Маска
модышым эртарар.)

«Мыланем веретым пу!»
модыш.

(Модмеке, йоча-влак
верышкышт шинчымт.)

Вүдышö: Янлык-влак

келшен илат,

Ваш-ваш нуно пагалат.

Кумылын унам ончат,

Толза, тендамат вучат!

(Модшо-влак ончыко
лектымт, вуйым сават
да верышкышт эртат.)

Йоча: Йомак – умбак,

мый – тембак,

Катык күмыж – конгамбак.

Вүдышö: Кеч пашаште,

кеч модмаште

Йöратем мый муралташ.

Лийже тўмыр,

Лийже шўвыр –

Лектам веле кушталташ.

Куштымаш

«Изи шофёр»

(Семже В.Осиповын)

Палемдымаш: мурым, по-
челамутым, куштыманым
весым ойырен кертыда.

Л.И.КОЗЫРЕВА

ямдылен.

Советский посёлкысо

«Йомак» йочасад.

1987
ий январьыште журнал СССР Верховный Совет Президиумын Указше почеш «Знак Почёта» орден дене палемдалтын.

«ОНЧЫКО» журналлан – 90 ий!

Э
р
т
ы
м
е

к
о
р
н
о

Редактор-влак:

✓ Икымше редактор журналист да писатель Элнет Сергей (Краснов Сергей Архипович) лийын. Тудо 1903 ийыште

Морко кундемсе Азъялыште почын. 1925 ийыште «Йошкар кече» газетыш паша мыйташ толын. Тыгак Морко районысо тунамсе «Колхоз йүк» газетын икымше редакторжо лийын. «Илыш шолеш» повестым возен.

✓ Түрлө ийлаште редакторлан ыштенет: Андрей Эшкинин, Прокопий Карпов (Пүнчерский), Иван Музуров, Василий Элмар, Осмин Йыван, Пётр Ключкин, Миклай Казаков, Илья Стрельников да молат.

Пайрем дене шокшың саламлена!

* 1925 ийыште «Йошкар кече» газет пелен «У вий» журнал лекташ тўналын. Марла газетше тидак веле лийын. Пеленже «Арлан ден Кестен» мыскара да койдарчык журнал лектын.

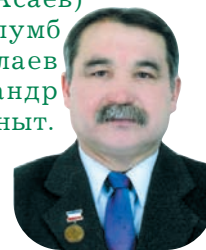
* 1926 ийыште, июль тылзын пытартыш кечынже, «Йошкар кече» газет олмеш подписчик-влак деке «У вий» лўман журнал миен. Тираж 1550 экземпляр лийын, көргыжө – коло лаштык.

* «У вий» журналын пытартыш номерже 1936 ийыште савыкталтын. 1938 гыч 1941 ий марте тудо «Пиалан илыш» альманах лийын. Сар тўналмеке, «Родина верч» маналтын. Сар пытымеке, «Марий альманах» семын савыкталтеш, вара адак «Пиалан илыш» лўмым налын. 1954 ий гыч «Ончыко» лўм дене кож тылзылан ик гана лекташ тўналын.

* 1994 ий гыч журнал тылзе еда савыкталтеш.

✓ «Ончыко» лўм дене лекше журналын икымше тўн редакторжо Василий Столяров (Юксерн) (1954-1961) лийын. Варажым Ахмет Асылбаев (Асаев) (1961-1972), Валентин Колумб (1972-1974), Семён Николаев (1975-1984), Александр Юзыкайн (1984-1988) тыршенет.

✓ 1988 ий апрель гыч таче кече марте Анатолий ТИМИРКАЕВ (снимкыште) вуйлата.

Ой-кагаш

Кидышкыда керылтше шырпакым кучен огыда керт, тугеже тиде верыш скотчымы пижыктыза да шупшылыза – лектеш.

Кидышкыда «Момент» клей пижын гын, маргариным йыгалтыза да икмынар минут вучалтыза – клей шке-жак тўргалтеш.

Пералтме верынже какарге манын, тудо верым озанлык шовын дене йыгыза.

Изи сўретче-влак

Морко районышто «Изи йоча-влак – пўртўсын йолташышт» сўрет конкурс эртыш. Арын школын 2-шо классыштыже тунемше-влакат (снимкыште) уло кумылын ушнышт. Теве Эвелина Соловьёва йўксим, Максим Васильев маскам сўретлышт, Анна ден Катя Ивановамытын сўрал пўртўс радынашт куандарыш. Йоча-влак кундемнан моторлыкшым ужаш, шымлаш тунемыт.

О.А.ВАСИЛЬЕВА.

Индекс: Марий Элыште – 78574, вес кундемлаште – 52713. Тираж 1150 экз. Заказ 2873. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru. Сайтyn адресше: yamde-lii.ru, Тел. 45-25-49(факс); 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республик-се культур, печать да национальность паша шотышто министерстве, "Ямде лий" газет" кугыжаныш унитарный казенный предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательством шуктен шогым эскерыше Федеральный службжын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00. Ак – кутырен келшыме почеш.

Авторын да редакцийын шонмашышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт коллат.

Газетым редакцийыште погымо да версталтыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Редакцийын да издателын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20.

КОНКУРС!

Марий
 Йүштө Кугыза (снимкыште) дене пырля эрта-рыме конкурсышкына ушныза! Конкурсын йодмашыже – 12 ноябрьысе номерыште.

ПУШКЫДО МОДЫШ

Конкурсш
 пурышо
 паша

Шуко уло модышем,
 Кунам модын ситарем?!
 Авай, шольым я шўжарым?
 Модыктем мый тудым сайын!
 Снимкыште – Йошкар-Ола
 гыч кок ияш Машуля
 Шумилова.

Н.ШУМИЛОВАН
 фотожо.

Парня модыш

Воспитатель, почеламут корно-влаклан келшышын, парня дене ончыкта.

Йыгыр-влак

Вич изак-шолякын
 Уло йыгыр тан.

Нине
 мужыр-влакым
 Ончыктен кертам.

(Изирак-влаклан:
 1,2,3,4,5!)

Теве – кок казаварня,
 Кокыт – лүмдымыварня,
 Уло кок покшелварня,
 А вара – кошарварня,
 Ушныш кок кугыварня,
 Лийыч мужыр-влак пырля.

Алёна ЯКОВЛЕВА.

Йошкар-Ола.

Туныктышо Андрей
 деч пенгыдын йодеш:

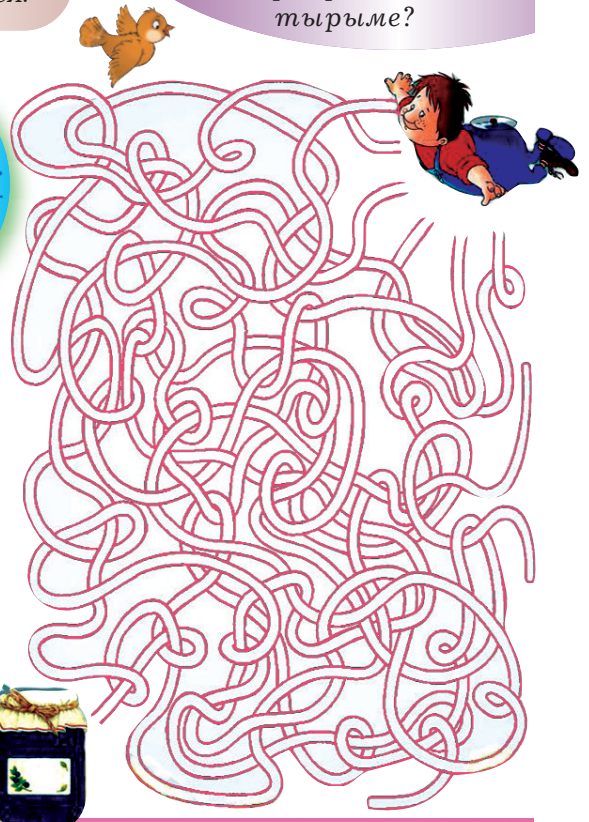
– Молан тыйын
 олмеш мөңгысö пашам
 эре ават ышта?

– Ачамын нигунам
 жапше уке, – шўлька-
 нгын вачешта Андрей.

Четлыкыште
 фазан ден кролик-
 влак илат. Миша
 пырляже 35 ву-
 йым, 94 йолым шот-
 лен. Палыза: четлыкыш
 мыняр фазаным да
 мыняр кроликым пе-
 тырыме?

Тушто
 Яндар серы-
 ште ик колызат уке.
 Вўдыш чыкет –
 кола, товардош
 дене перет – ок
 коло.

«Лум лумеш»

- Идалыкысе пагыт.
- Лум кўкшака.
- Телылан ужгажым вачталта.
- Кажне йоча У ийлан вуча.
- Телымсе вургем.
- Телылан малаш возеш.
- Мо лукышто шоген ноен?
- Киддыме-йолдымо окнаш сўретла.

Диана ТОПОРОВА,
 8-ше класс.
 Советский, Ўрша.

